

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/38070 G478

Sayı : 64272063-610-894068
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-38070)

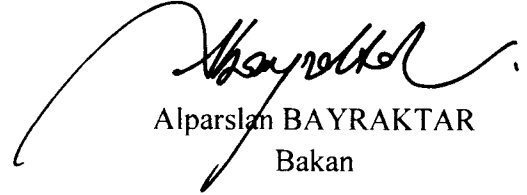
GÜNLÜDÜR
16 Subat 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02/01/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1768720 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7-38070 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-38070 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA
SEZGİN TANRIKULU'NUN YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-4**

**ESAS NO
7-38070**

07.01.2026 tarihi itibarıyla, yabancı ortaklı tüzel/özel kişi sayısı 102 olup, bu kişi ve şirketlere ait toplam 340 adet ruhsat bulunmaktadır. Söz konusu ruhsatların maden grupları ve ruhsat safhalarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Ruhsat Safhası	I-B Grup	II-A Grup	II-B Grup	II-C Grup	III. Grup	IV. Grup
Arama	-	2	5	-	-	31
İşletme	27	62	52	12	1	148

Bilindiği üzere, maden ruhsatlarına ilişkin devir işlemleri Maden Kanunu ve Maden Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamda, anılan Kanun'un 5'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca maden ruhsatlarının devri Bakanlığımız onayına tabidir.

Öte yandan, Maden Yönetmeliği'nin 79'uncu maddesinin on birinci fıkrası gereğince ruhsat sahibi şirkette gerçekleşen veya gerçekleşmesi planlanan yüzde 10'dan fazla hisse devri işlemleri ve talepleri Bakanlığımızın iznine bağlıdır. Aynı Yönetmelik'in 101'inci maddesinin onuncu fıkrası uyarınca ise rüdvansçı şirkette gerçekleşen veya gerçekleşmesi planlanan yüzde 10'dan fazla hisse devri işlemleri ve talepleri Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) iznine tabidir.

Maden Kanunu'nun 29'uncu maddesinin 4'üncü fıkrası uyarınca ruhsat sahipleri, yıllık madencilik faaliyetlerine ilişkin üretim, satış, stok ve devlet hakkı gibi bilgileri her yıl Nisan ayı sonuna kadar MAPEG'e bildirmekle yükümlüdür. İhracat gelirleri ve kârlılık oranlarına ilişkin detaylı veriler ise Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığından temin edilmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili Maden Yönetmeliği hükümleri kapsamında maden ocaklarına verilen ruhsatlar 4 ayrı gruba ayrılmış olup çok az riskli ruhsatlar 36 ay, az riskli ruhsatlar 24 ay, riskli ruhsatlar 12 ay ve çok riskli ruhsatlar ise 6 ayda bir periyodik olarak denetlenmektedir. Ayrıca Bakanlığımız haricinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca da kendi mevzuatları kapsamında denetimler yapılmaktadır.

Bakanlığımız, risk esaslı ve sıklaştırılmış denetim sistemiyle mevzuata aykırı madencilik faaliyetlerini etkin biçimde izlemekte; aykırılık tespit edilmesi halinde faaliyetleri durdurarak idari ve adli yaptırımlar uygulamaktadır. Bu kapsamda 2025 yılında 10.944 saha denetlenmiş; ruhsat sahiplerinin saha güvenliği ve çevresel rehabilitasyon yükümlülükleri teminat ve çevre uyum planlarıyla yakından takip edilmiştir. Ayrıca TÜRMEŞ Projesi kapsamında rehabilitasyon çalışmaları izlenmiş, bugüne kadar 53 ilde 192 sahada inceleme yapılmış ve rehabilitasyonu güçlendirmeye yönelik mevzuat çalışmaları sürdürülmektedir.

Ülkemizde madencilikte devlet hakkı oranları, 3213 sayılı Maden Kanunu'na göre madenin türü, grubu ve piyasa fiyatına bağlı olarak belirlenmekte olup, özellikle IV. Grup madenlerde (altın, gümüş, bakır vb.) fiyat arttıkça yükselen kademeli bir sistem uygulanmaktadır. Uluslararası örneklerle kıyaslandığında ise ülkemizin devlet hakkı oranları rekabetçi ancak görece yüksektir. Cumhurbaşkanına tanınan yetki çerçevesinde son yıllarda altın, gümüş ve bazı stratejik madenlerde oranlar artırılarak kamu payının yükseltilmesi hedeflenmiştir.

Madencilik sektörünün ülke ekonomisine katkısını artırmak amacıyla On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) kapsamında sektörün GSYH içindeki payının %2'ye, ihracatın ise 10 milyar ABD dolarına çıkarılması, madenlerin yurt içinde işlenerek katma değer artırılması ve yerli üretim ile finansman altyapısının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Mevcut mevzuatta yabancı madencilik şirketlerine tanınmış özel bir vergi muafiyeti veya ayrıcalıklı teşvik bulunmamaktadır. Madencilikte uygulanan vergi ve teşvikler, yerli-yabancı ayrımı yapılmaksızın tüm yatırımcılara eşit şekilde uygulanmakta; yerli işleme, katma değer ve sürdürülebilir üretimi teşvik etmeyi amaçlayan bu düzenlemeler milli menfaatler doğrultusunda ilgili kurumlarca düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA
SEZGİN TANRIKULU'NUN YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-4**

**ESAS NO
7-38070**

Ülkemizde madencilik faaliyetleri, 1993'ten bu yana ÇED Yönetmeliği kapsamında, 2017'den itibaren ise Stratejik Çevresel Değerlendirme süreciyle birlikte değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, yabancı madencilik şirketlerinin daha düşük çevresel standartlarla faaliyet yürüttüğü iddiaları geçerli değildir; çevresel standartların uluslararası düzeyle uyumu ve uygulanmasına ilişkin değerlendirme ve geliştirme çalışmaları ise yetkili kurum olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Önergede yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.